

NIEUWSBRIEF TERUGKEER

NOVEMBER 2012

Ondersteunt u asielzoekers, vluchtelingen of andere migranten? En krijgt u te maken met gedwongen of vrijwillige terugkeer? Dan is juiste info belangrijk. Zo kan u de verschillende terugkeer- of verblijfsopties beter inschatten.

Met deze tweemaandelijks nieuwsbrief geeft Vluchtelingenwerk Vlaanderen u snel toegang tot Belgisch en internationaal terugkeernieuws. En blijft u op de hoogte van de risico's bij terugkeer naar de meest belangrijke herkomstlanden. We halen deze info uit rapporten van overheden, ngo's en mensenrechtenorganisaties. Rond gedwongen terugkeer bestaat er weinig openbare info. Daarom contacteren we regelmatig de Dienst Vreemdelingenzaken.

INHOUD

1. TERUGKEERNIEUWS	2
2. NIEUWS UIT HERKOMSTLANDEN	5
3. FICHES BELGISCHE TERUGKEERPRAKTIJKEN PER LAND	9
4. OVERZICHT TERUGNAME- EN OVERNAME AKKOORDEN	17

HEBT U NIET GEVONDEN WAT U ZOCHT IN DEZE NIEUWSBRIEF?

CONTACTEER DE HELPDESK TERUGKEER:

02 274 00 38

DAGELIJKS VAN 10U TOT 17U

MAIL: TERUGKEER@VLUCHTELINGENWERK.BE

Vluchtelingenwerk
VLAANDEREN

Hieronder vindt u nieuws over zowel het Belgische als het Europese terugkeerbeleid. Voor België geven we telkens de meest recente terugkeercijfers.

BELGIË

UITZETTING GEZIN NIET IN BELANG VAN DE KINDEREN

Het Albanese gezin Bajraktari leefde al dertien jaar in ons land toen België de ouders van het gezin op 14 november 2012 het land uitzette. Het gezin kreeg een uitwijzingsbevel omdat ze tijdens hun asielaanvraag beweerden uit Kosovo te komen om meer kans te krijgen op een verblijfsvergunning. De tweelingbroers dienden een nieuwe asielaanvraag in en konden dezelfde dag niet worden uitgezet. Na dertien jaar in België was het gezin helemaal geïntegreerd: de ouders werkten en de twee zoons van negentien zaten in het laatste jaar van hun technische opleiding. De Kinderrechtencommissaris Bruno Vanobbergen reageerde verontwaardigd en noemde de uitzetting inhumain. Hier is niet in het belang van de kinderen gehandeld die hier sinds hun zevende zijn. Vanobbergen pleit voor een 'kinderpardon' zoals de nieuwe Nederlandse regering onlangs introduceerde. (De Standaard 14 en 15 november 2012)

WIE FRAUDE PLEEGT, KRIJGT INREISVERBOD

Voor de Dienst Vreemdelingenzaken staat liegen over je identiteit om meer kans te maken op een verblijfsvergunning gelijk aan fraude. Deze dienst wil hier voortaan consequent in zijn. De gevolgen zijn sinds de wetswijzigingen van juni dit jaar dan ook voelbaar (KB 19 juni): wie fraude pleegt om een verblijf te verkrijgen of zijn verblijf te verlengen, krijgt een bevel om het grondgebied te verlaten met onmiddellijke ingang (artikel 74/14, §3 Vreemdelingenwet). Daarnaast legt de Dienst Vreemdelingenzaken bij fraude een inreisverbod op van vijf jaar (artikel 74/11 van de Vreemdelingenwet). Zo'n inreisverbod wordt gesignaleerd in het SIS of Schengen Information System waardoor voor de komende vijf jaar de toegang tot alle Schengenlidstaten wordt ontzegd.

TERUGKEERCIJFERS ANTWERPEN

Tussen mei en juli 2012 werden 816 mensen opgepakt in Antwerpen. 179 onder hen kwamen vrij en 500 kregen een bevel om het grondgebied te verlaten. 141 mensen werden opgesloten met het oog op hun verwijdering. 81 onder hen werden begin oktober ook daadwerkelijk teruggestuurd. Maandelijks worden in Antwerpen on-

geveer 300 mensen zonder wettig verblijf opgepakt. (De Standaard, 9 oktober 2012)

TERUGKEERWONINGEN: EVALUATIE NA VIER JAAR

Vier jaar geleden besloot de toenmalige minister van Asiel en Migratie geen kinderen meer op te sluiten. Gezinnen met kinderen worden nu opgevangen in 'open terugkeerwoningen'. Vluchtelingenwerk maakte na vier jaar samen met andere organisaties een evaluatie. In totaal werden 385 gezinnen met in totaal 694 kinderen, die aan de grens werden tegengehouden of België moesten verlaten, ondergebracht in open terugkeerwoningen. 13% van deze gezinnen werden erkend als vluchteling, 47% keerde terug. Maar liefst 75% van de opgevangen gezinnen bleef in de terugkeerwoning. Amper 25% dook onder. Het analyserapport toont aan dat de begeleiding in open terugkeerwoningen even effectief is als opsluiting in gesloten centra. Maar minder traumatiserend voor kinderen. Het volledige rapport kan u [hier](#) downloaden.

IDENTIFICATIE VAN AFGeweZEN ASIELZOEKERS

Het Belgische Contactpunt van het European Migration Network (EMN) publiceerde de nieuwe studie: 'Identificatie van asielzoekers: Praktijk en Uitdagingen' (september 2012). We lezen hoe moeilijk de identificatie van afgewezen asielzoekers met het oog op repatriëring naar het herkomstland verloopt. Meestal werkt de afgewezen asielzoeker niet goed mee of legt hij zijn reisdocumenten niet voor aan de Dienst Vreemdelingenzaken. Deze dienst zal identificatietechnieken gebruiken om alsnog de identiteit van de persoon te bewijzen. Zoals een interview of vingerafdrukken. Als de persoon geen geldige reisdocumenten voorlegt, moet de Dienst Vreemdelingenzaken door samenwerking met de diplomatieke vertegenwoordiging van het land van herkomst een doorlaatbewijs of laissez passer zien te bekomen. Vele Afrikaanse en Aziatische landen werken hiervoor niet goed mee of verkiezen een terugkeer op vrijwillige basis.

EUROPA

EHRM VEROORDEELT BELGIË

Op 2 oktober 2012 veroordeelde het Europees Hof voor de Rechten van de Mens België voor de schending van het verbod op foltering of onmenselijke behandeling in de zaak van een Afghaans gezin (EHRM, [33210/11](#), 2 oktober 2012). Het gezin dat tot de Sikh gemeenschap behoort, kwam in maart 2011 naar België met een vlucht vanuit Moskou en vroeg asiel aan. De Belgische asielinstanties twijfelden aan hun Afghaanse afkomst en stelden dat de voorgelegde documenten vervalst konden zijn. De asielaanvraag werd verworpen en het gezin zou teruggestuurd worden naar Moskou. Omdat ze via Moskou opnieuw naar Afghanistan zouden worden gestuurd, gingen ze in beroep bij het Europees Hof. Het Hof sprak eerst een voorlopige maatregel uit, rule 39, die de uitwijzing opschortte. En oordeelde dat de uitwijzing een mogelijk risico op schending van artikel 3 EVRM inhoudt. Als Sikhs, een religieuze minderheidsgroep, lopen ze in Afghanistan risico op foltering of onmenselijke behandeling. Dit risico werd onvoldoende onderzocht door België.

“STUUR ASIELZOEKERS NIET TERUG NAAR HONGARIJE”

ECRE, de koepel van Europese vluchtelingenorganisaties, en UNHCR roepen de Europese lidstaten op om geen asielzoekers meer over te dragen naar Hongarije onder de Dublin-verordening ([brief van 25 september 2012](#) van ECRE en [nota van UNHCR](#), april 2012). Het gaat hier over asielzoekers die via Servië West-Europa willen bereiken om er asiel aan te vragen. Hiervoor moeten ze door Hongarije reizen. Hongarije schendt de rechten van asielzoekers door systematisch hun asielaanvragen te weigeren en hen terug te sturen naar Servië. Terwijl Servië niet kan beschouwd worden als een veilige derde land want asielzoekers lopen er het risico om opnieuw overgedragen te worden aan Griekenland, Turkije of Macedonië. Dit concludeerde ook UNHCR in haar laatste [rapport](#) over Servië als asielland (augustus 2012). Deze landen schenden de mensenrechten door op hun beurt asielzoekers terug te sturen naar hun thuisland, in vele gevallen Afghanistan, zonder te onderzoeken of ze er risico lopen op vervolging of geweld (refoulement). Griekenland werd hiervoor al veroordeeld door het Europees Hof. ‘Dit domino-effect, waarbij geen enkel land de reden onderzoekt waarom iemand is moeten vluchten, moet stoppen’, zegt ECRE. (ECRE Weekly Bulletin, 28 september 2012)

Bert Anciaux vroeg staatssecretaris Maggie De Block dat België tijdelijk geen asielzoekers meer zou overdra-

gen naar Hongarije (Commissie 6 november 2012). De staatssecretaris deelde mee dat België in de eerste negen maanden van dit jaar twaalf asielzoekers naar Hongarije heeft overgedragen in toepassing van de Dublin-verordening.

EHRM VEROORDEELT GRIEKENLAND EN HONGARIJE

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens veroordeelde Hongarije al twee keer voor het onrechtmatig vasthouden van asielzoekers met het oog op hun verwijdering (EHRM, [13058/11](#) en [13457/11](#), 23/10/2012). Ook Griekenland werd onlangs voor dezelfde feiten veroordeeld. Hier werd een Afghaanse asielzoeker in twee verschillende politiekantoren opgesloten in zeer slechte omstandigheden (EHRM, [50520/09](#), 25/09/2012). De situatie in Hongarije beschreef UNHCR al in haar [rapport](#) ‘Hungary as a country of asylum’ (april 2012).

ITALIË SCHULDIG AAN PUSH-BACKS NAAR LIBIË

Verschillende bilaterale terugnameakkoorden tussen Italië en haar buurlanden bieden onvoldoende garanties voor het respect voor de mensenrechten. Dat zegt de [speciale rapporteur voor de rechten van migranten van de Verenigde Naties](#). Vooral het akkoord tussen Italië en Libië is zorgwekkend. Na de veroordeling van het Europees Hof in de zaak van Hirsi Jamaa stuurde Italië geen migranten meer terug naar Libië, de zogenaamde push-backs. Een recent afgesloten akkoord over samenwerking rond migratie bepaalt wel hoe Italië de kustwachten van Libië ondersteunt op logistiek en technisch vlak voor het opsporen en redden van migranten. Maar het zwijgt over de rechten van deze migranten. De Libische autoriteiten, die de mensenrechten van deze migranten allesbehalve respecteren, worden aangespoord om de migranten op te pakken. Frontex, het Europees grensagentschap, versterkt op haar beurt Italië in haar opsporings- en reddingswerk. Zo interviewt Frontex migranten in Italiaanse detentiecentra om informatie te krijgen. De speciale rapporteur van de VN ziet hier de veiligheidsmotieven domineren boven de mensenrechten.

[Amnesty International](#) roept de Europese Unie op te verzekeren dat overeenkomsten met Libië over asiel en migratie rekening houden met de rechten van asielzoekers, vluchtelingen en migranten (13 November 2012). Deze persmededeling is gebaseerd op het nieuwe rapport ‘[We are foreigners, we have no rights](#)’ dat aantoonde hoe migranten in Libië slachtoffer worden van willekeurige uitbuiting, opsluiting, mishandeling en foltering. Het pleidooi voor humanere terugnameakkoorden vormt ook een onderdeel van de nieuwe campagne van Amnesty International ‘[When You Don’t Exist](#)’.

ITALIË OOK SCHULDIG AAN PUSH-BACKS NAAR GRIEKENLAND

Ook aan de Griekse grens maakt Italië zich schuldig aan [push-backs](#) van migranten. Nochtans oordeelde het Europees Hof naar aanleiding van de zaak M.S.S. dat Griekenland geen veilig land is om asielzoekers naar terug te sturen. Sindsdien mogen lidstaten geen asielzoekers meer overdragen aan Griekenland onder de Dublin-verordening. Dit doet Italië dus wel en beweert dat de praktijk deel uitmaakt van een bilateraal terugnameakkoord. (ECRE Weekly Bulletin, 12 oktober 2012)

GRIEKENLAND REPATRIEERT MEER DAN DUIZEND MIGRANTEN PER MAAND

In oktober 2012 stuurde Griekenland 1531 migranten in onwettig verblijf vanuit de luchthaven van Athene terug naar hun thuisland. Het Europees Terugkeerfonds stond in voor de kosten. Sinds augustus 2012 werden in totaal 3666 migranten teruggestuurd naar hun thuisland. De situatie in de detentiecentra waarin de migranten worden opgesloten is ernstig en de humanitaire condities zijn vaak slecht. Zo protesteerden in het detentiecentrum in Igoumenitsa 92 migranten, wat drie keer de capaciteit van het centrum is, tegen de mensonwaardige omstandigheden waarin ze leven. (PICUM Bulletin, 15 november 2012)

DETENTIE EN VERWIJDERING IN FRANKRIJK

In 2011 werden in Frankrijk meer dan 50.000 migranten in detentie geplaatst en meer dan 64.000 migranten verwijderd. Een vierde van de verwijderingen is 'vrijwillige terugkeer onder druk'. Bijna de helft van de verwijderingen gebeurt vanuit de Franse overzeese departementen, zoals Mayotte. Daar maakt het strikte juridische kader het praktisch onmogelijk om de opsluiting of de uitwijzing aan te vechten. Want de uitwijzing vindt plaats binnen de 24 uur. De meest voorkomende nationaliteiten in administratieve detentie op het Franse vasteland zijn Tunesiërs, Marokkanen, Algerijnen en Roemenen. 40% van de mensen in detentie wordt ook effectief verwijderd. Eén derde van de verwijderde personen zijn Roemenen en Bulgaren. Zij vormen ook 56% van de 'vrijwillige terugkeerders' met 58 speciale terugkeervluchten. Dit staat in het kritische [rapport](#) van de vijf organisaties die de Franse detentiecentra bezoeken.

TERUGKEERMAATREGELEN OM IRREGULIERE MIGRATIE IN TE PERKEN

Het nieuwe syntheserapport van het European Migration Network (EMN) '[Practical Measures to Reduce Irregular Migration](#)' is gebaseerd op een studie in 22 EU-lidstaten. Het biedt een overzicht van de mechanismen en maatregelen die lidstaten hanteren om de irreguliere migratie tegen te houden. Naast de maatregelen voor en bij binnenkomst en tijdens een irregulier verblijf, lezen we vanaf pagina 49 over terugkeer. Terugkeer is een prioriteit binnen het migratiebeleid van de EU. Vrijwillige terugkeer, opsluiting met het oog op verwijdering, verwijdering en collectieve vluchten gecoördineerd door Frontex, zijn praktijken die de verschillende lidstaten hanteren. Preventieve maatregelen om irreguliere migratie in de eerste plaats tegen te houden zijn cruciaal. Zoals de vereiste voor luchtvaartmaatschappijen om passagiersinformatie te geven. België valt op met haar ontradingscampagnes in derde landen, zoals recent in Servië. Samenwerking met derde landen wordt als een zeer effectieve maatregel ervaren. Op pagina 61-64 lezen we over de terugnameakkoorden die de EU, of lidstaten bilateraal, afsloten met derde landen.

MONITOREN VAN RISICO'S NA EEN GEDWONGEN REPATRIËRING

Er bestaat een gebrek aan kennis over wat uitgeprocedeerde asielzoekers te wachten staat eenmaal ze teruggestuurd worden naar hun thuisland. Elk jaar stuurt ons land meer dan 3000 mensen gedwongen terug. Dat zonder te monitoren wat er gebeurt vanaf het moment dat ze op de luchthaven in het thuisland aankomen. Nochtans geven landenrapporten getuigenissen over de risico's bij een terugkeer: ondervraagd worden door veiligheidsdiensten, opgesloten of mishandeld worden of veroordeeld voor wat ze vertelden over het regime in het land waar ze asiel vroegen. Zoals het rapport van [Catherine Ramos](#) over DR Congo, [Human Rights Watch](#) over Tamils naar Sri Lanka of [Bernadette Iyodu](#) over Oeganda. The [Fahamu Refugee Programme](#) wil hier verandering in brengen door een netwerk van organisaties op te richten die gerepatrieerde uitgeprocedeerde asielzoekers kunnen ondersteunen en opvolgen.

2. NIEUWS UIT HERKOMSTLANDEN

In deze rubriek vindt u een samenvatting van de laatste rapporten over de meest voorkomende herkomstlanden. We lichten er de risico's bij een terugkeer uit en alle gegevens over de veiligheidstoestand in deze landen.

CONTENTS

Afghanistan, China, DR Congo, Irak, Iran, Libië, Servië, Somalië, Sri Lanka, Syrië

AFGHANISTAN

In het derde [kwartaalrapport van ANSO](#), Afghanistan NGO Safety Office, lezen we dat er in de periode van januari tot eind september 2012 in vergelijking met vorig jaar 32% minder aanvallen door gewapende oppositie-groeperingen waren. 70% van alle incidenten vonden plaats in de zuidelijke provincies van Afghanistan en in de oostelijke provincies Kunar, Khost en Nangarhar. Ook het aantal conflictgerelateerde burgerdoden is met 14% gedaald. De meeste burgerdoden vielen in de zuidelijke provincies Kandahar, Helmand en Uruzgan.

Er is ook het nieuwe rapport van de Secretaris-Generaal van de VN van 13 september 2012 '[The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security](#)'. In de periode van mei tot juli 2012 zijn 4% minder doden en gewonden onder burgers geteld. Maar tijdens gerichte aanslagen op specifieke burgers of ambtenaren vallen veel meer gewonden door het toenemende gebruik van zelfgemaakte bommen. Schadelijke traditionele praktijken maken nog altijd veel slachtoffers onder kinderen en vrouwen. UNAMA, United Nations Assistance Mission in Afghanistan, is bezorgd om de buitengerechtigde executies en eremoord van vrouwen.

De Zwitserse Vluchtelingenorganisatie OSAR publiceerde een geüpdate [landenrapport over Afghanistan](#) (3 september 2012). Naast de veiligheid en politieke situatie is er een hoofdstuk over de sociaaleconomische en medische situatie en een over terugkeer. 40% van de terugkeerders slaagt er niet in zich te re-integreren in de regio vanwaar ze afkomstig zijn. De familie of de gemeenschap zijn de enige bron van veiligheid en bieden de enige kans voor terugkeerders om op economisch vlak het hoofd boven water te houden. UNHCR brengt alleenstaande vrouwen onder in speciale opvanghuizen. De meeste slachtoffers van mijnen of van niet-ontmantelde bommen zijn terugkeerders of mensen die uit een andere regio zijn gevlucht.

CHINA

In het rapport '[They Can't Send Me Back: Uyghur Asylum Seekers in Europe](#)' geeft het Uyghur Human Rights Project gedetailleerde informatie over de situatie van Oeigoerse asielzoekers. Ze namen hiervoor interviews af met Oeigoeren in Zweden, Noorwegen en Nederland. Deze landen behandelen hun asielaanvragen op een verschillende manier. Het rapport stelt dat door een gebrek aan accurate informatie over de repressie die Oeigoeren in China ondergaan, asielaanvragen meestal worden afgewezen. Dat asielzoekers enkel door corruptie en omkoping China kunnen verlaten, vinden asielinstanties vaak ongeloofwaardig. Het rapport stelt dat Oeigoeren, die risico liepen op vervolging en opsluiting in China, het land enkel konden ontvluchten door corruptie. Want vluchten naar het buitenland staat gelijk aan een politieke misdaad voor de Chinese autoriteiten. De Chinese wet voorziet zelfs in een gevangenisstraf van een jaar voor wie de grens oversteekt. China houdt uitgeprocedeerde asielzoekers in het buitenland goed in het oog en zet hen onder druk om terug te keren. Maar voldoende getuigenissen over teruggekeerde Oeigoeren leren ons dat ze na terugkeer worden mishandeld, opgesloten of verdwijnen. Chinese autoriteiten hebben geweigerd informatie te geven over verschillende Oeigoeren waarvan geweten is dat ze gedwongen werden teruggestuurd en nadien verdwenen zijn.

Op 12 oktober 2012 publiceerde de Britse migratiedienst UK Border Agency een nieuw [landenrapport](#) (COI) met informatie over de mensenrechten. Op pagina 206 lezen we dat illegaal het land verlaten een criminele daad is waarop een gevangenisstraf tot één jaar staat en het betalen van een geldboete. Aan de grens met Nepal is er een trend bij de Chinese grenspolitie om Tibetanen die zich willen herenigen met hun gezinsleden in Tibet, terug te sturen naar Nepal.

DR CONGO

UNHCR publiceerde op 20 november 2012 haar positie over terugkeer naar Oost-Congo. Sinds begin 2012 kent deze regio een escalierend gewelddadig conflict dat leidt tot wijdverspreide en zware inbreuken op de mensenrechten en een humanitaire crisis. Het conflict vindt momenteel plaats in Noord-Kivu tussen de overheidstroepen en de rebellenbeweging M23. Het verspreidt zich ook naar Zuid-Kivu waar andere gewapende rebellen van de instabiliteit gebruik maken. [Rapporten van de VN Veiligheidsraad](#) veroordelen dit geweld. De VN bewees ook hoe Rwanda de M23 rebellen steunt door munitie en rekruten te sturen. UNHCR spreekt over een alarmerende humanitaire situatie waar het geweld zich vertaalt in verkrachting, moord en plundering. [Human Rights Watch](#) rapporteerde over de wreedheden waartoe de M23 rebellen in staat zijn. Dit zorgde voor een vluchtelingenstroom van in totaal 1,5 miljoen mensen alleen uit de Kivu's. UNHCR dringt aan bij de lidstaten om geen gedwongen repatriëringen uit te voeren naar Congo van mensen die afkomstig zijn uit de Kivu's en aangrenzende gebieden, voornamelijk Katanga. Deze vluchtelingen hebben nood aan bescherming zoals bepaald door de Conventie van Genève.

IRAK

Volgens het nieuwe [ambtsbericht over Irak](#) (19 november 2012) van het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken is de veiligheidssituatie er zeer ernstig. Het gemiddeld aantal burgerdoden en het aantal geweldsincidenten per maand ligt hoger dan vorig jaar. In Zuid- en Centraal-Irak zijn er dagelijks geweldsincidenten, met de meeste in Bagdad. Er is in die regio sprake van etnisch en/of religieus gemotiveerd geweld en ook zware criminaliteit. In de Koerdische regio van Kurdistan Regional Government (KRG) bleef de situatie stabiel. Het ambtsbericht bevestigt dat gedwongen terugkeer van Irakezen niet meer mogelijk is. Dat beslisten de Iraakse autoriteiten in juli 2012. Er zijn geen gevallen bekend van Irakezen die met geldige reisdocumenten zijn teruggestuurd. Bij terugkeer in Irak moeten Irakezen aangeven waarom ze zijn teruggekeerd. Irakezen die gedwongen zijn teruggestuurd en geen geldige identiteitsdocumenten hebben, lopen risico om in de luchthaven opgesloten te worden. En ze moeten een geldboete betalen bij hun vrijlating. Uit het Westen teruggekeerde Irakezen lopen een hoger risico om ontvoerd te worden voor het losgeld van de familie.

Het ministerie van Buitenlandse Zaken informeert in een [brief van 21 november 2012](#) over het beleid van ver-

schillende Europese landen tegenover Iraakse asielzoekers. Vanuit België, Zweden, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk vindt gedwongen terugkeer plaats. Dat melden de verschillende migratiediensten. Vanuit Denemarken niet, omdat de Iraakse autoriteiten eisen dat de terugkeerder over geldige reisdocumenten beschikt. Enkel de Britse migratiedienst geeft aan dat ook zij hiermee problemen ervaren. Vrijwillige terugkeer uit al deze landen is wel mogelijk.

Het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken antwoordde (brief van 2 oktober 2012) eerder op vragen van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (brief van 11 september 2012) over terugkeer naar Irak. Daarin bevestigde Nederland dat het momenteel onmogelijk is om uitgeprocedeerde asielzoekers terug te sturen naar Irak als ze niet vrijwillig willen terugkeren. Het is wel mogelijk om Noord-Irakezen die een strafblad hebben, gedwongen uit te zetten; Omdat de Noord-Iraakse autoriteiten deze categorie wel toelaten. Verder is de Nederlandse regering in onderhandeling met Irak om repatriëring opnieuw mogelijk te maken. Met de Koerdische regering onderhandelt ze over terugkeer van onderdanen zonder strafblad. Nederland moet nog beslissen over welke ondersteuningsmaatregelen ze kunnen bieden aan Irak. (brieven te raadplegen op Vluchtweb)

Ook de [Deense pers](#) bevestigde dat de Deense immigratiedienst uitgeprocedeerde Iraakse asielzoekers niet meer kan terugsturen naar Irak. De Iraakse autoriteiten leveren geen doorreisdocumenten als de migranten niet instemmen met hun repatriëring. Ondertussen kunnen Europese lidstaten al een jaar lang geen Irakezen meer terugsturen naar Irak.

IRAN

De nieuwe [richtlijnen van de Britse migratiedienst UK Border Agency](#) zijn van 8 oktober 2012. Freedom House en andere mensenrechtenorganisaties melden hoe Iraanse autoriteiten burgers aan de luchthaven van Teheran stoppen eens ze in het land zijn aangekomen. Ze vragen hen om in te loggen in hun YouTube en Facebook account. Soms vragen ze terugkeerders om informatie te verwijderen. Wie Iran onwettig verliet, zonder geldig reisdocument of paspoort met exit visa, kan één tot drie jaar gevangenisstraf krijgen of een geldboete tussen de 100.000 en de 500.000 Rials (32 euro). Een speciale rechtbank in Mehrabad Airport in Teheran spreekt zich hierover uit. Iedere Iraniër die zonder geldig reisdocument of paspoort binnenkomt, zal door de autoriteiten

naar deze rechtbank gebracht worden. Dat geldt ook voor al wie gedwongen wordt teruggestuurd en niet in het bezit is van een paspoort met een exit visa.

LIBIË

In een [brief van 31 oktober 2012](#) van het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken lezen we over het asiel- en terugkeerbeleid van België, Denemarken, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en Zweden voor Libische asielzoekers. In België zijn deze asielaanvragen tijdelijk opgeschort. Gedwongen terugkeer van uitgeprocedeerde Libische asielzoekers vanuit België vindt momenteel niet plaats. Gedwongen terugkeer is opgeschort vanuit Denemarken. Vanuit het Verenigd Koninkrijk vindt geen uitzetting plaats om praktische redenen. Duitsland stuurde begin 2012 één persoon terug naar Libië. Vanuit Zweden is er zowel gedwongen als vrijwillige terugkeer naar Libië.

SERVIË

De Zwitserse Vluchtelingenorganisatie OSAR beantwoordde vragen over de mogelijkheden voor [medische behandeling in Servië](#) voor een Roma-gezin met twee kinderen. De kinderen kunnen een astma-behandeling en fysiotherapie krijgen in Servië. En voor minderjarige kinderen worden de behandelingen via de ziekteverzekering terugbetaald. De Servische staat keurde onlangs een wet goed om de toegang van Roma tot de gezondheidszorg en de sociale diensten te verbeteren. Hoewel bijna alle Serviërs verzekerd zijn, geldt dit niet voor veel Roma en andere minderheidsgroepen. Toegang tot de gezondheidszorg blijft beperkt voor Roma door problemen met officiële documenten of door armoede. Sociale huisvesting is helemaal niet uitgebouwd voor deze minderheidsgroep.

SOMALIË

De VN publiceerde een nieuw rapport op 21 september 2012: [‘United Nations support to end human rights abuses and combat impunity in Somalia. Report of the Secretary-General.’](#) Er is een significante verbetering van de veiligheidssituatie in de gebieden die in handen zijn van de Transitional Federal Government (TFG). Somaliland en Puntland kenden een zekere stabiliteit. Maar een groot deel van Zuid- en Centraal-Somalië blijft onder controle van de extreme groepering Al-Shabaab. Daar vinden ernstige mensenrechtenschendingen plaats. Zoals

buitengerechtelijke executies, foltering, willekeurige arrestaties, gedwongen rekrutering van kindsoldaten en gedwongen huwelijken. De levensnoodzakelijke humanitaire operaties worden er door de aanwezigheid van Al-Shabaab onmogelijk gemaakt. In 2011 ontstond er een massale toevloed van vluchtelingen naar Mogadishu. Zij komen meestal terecht in kampen in zeer slechte levensomstandigheden. Geweld en discriminatie tegen vrouwen is wijdverspreid. De bewegingsvrijheid en toegang tot de arbeidsmarkt worden ingeperkt voor vrouwen.

In een [brief van 23 oktober 2012](#) geeft het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken informatie over het asiel- en terugkeerbeleid van Duitsland, België, Denemarken, Zweden en het Verenigd Koninkrijk voor Somalische asielzoekers. Enkel Zweden voert een speciaal beschermingsbeleid voor asielzoekers uit Zuid- en Centraal Somalië. Van bovenvermelde landen voert enkel het Verenigd Koninkrijk gedwongen uitzettingen uit naar Mogadishu.

Het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken antwoordde in een brief van 2 oktober 2012 op de vragen van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens over terugkeer naar Somalië. Dit omdat elf Somalische asielzoekers sinds maanden worden opgesloten terwijl Nederland momenteel geen mensen terugstuurt naar Mogadishu. Nederland herhaalt dat de uitzonderlijk slechte veiligheidssituatie in Mogadishu het niet mogelijk maakt om naar deze stad terug te sturen. In Centraal- of Zuid-Somalië is er volgens de Nederlandse regering geen sprake van zo'n uitzonderlijk slechte situatie. In theorie is uitzetting via de luchthaven van Mogadishu mogelijk. Maar dit is praktisch niet mogelijk omdat er geen binnenlandse vluchten zijn naar deze gebieden. Ook reizen over land is te gevaarlijk omdat je de stad Mogadishu moet doorkruisen als je de luchthaven verlaat. Eens de veiligheidssituatie het toelaat, zal Nederland uitzetting naar Centraal- en Zuid-Somalië organiseren via vluchten naar deze regio. Terugsturen naar Somaliland gebeurt niet omdat er geen garantie bestaat dat Somaliland de gerepatrieerde, via een vlucht vanuit Mogadishu, zal toelaten. Vrijwillige terugkeer is wel mogelijk naar de verschillende gebieden. (brief te raadplegen op [Vluchtweb](#))

Het [rapport van OCHA Somalia](#) (United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs) van 30 September 2012 beschrijft de humanitaire situatie in het land voor de maand september. De situatie was rustiger dan voorspeld met de presidentsverkiezing van 10

september 2012. Die maand ontvluchtten meer dan 10.000 mensen de regio van Kismayo waar een militair offensief Al-Shabaab wegdreef. In totaal werden in september zeven journalisten gedood in de hoofdstad Mogadishu.

SRI LANKA

Het kwam de laatste maanden al verschillende keren voor in het **Verenigd Koninkrijk**: Tamils die op het laatste moment van het vliegtuig gehaald werden omdat een Britse rechter oordeelde dat zij in Sri Lanka grote risico's lopen op foltering na terugkeer. Zo vertrok de vlucht van dinsdag 23 oktober 2012 halfleeg. 28 Sri Lankanen werden toen gerepatriëerd en overgedragen aan de lokale autoriteiten. Ook in september en in juni 2012 werden Tamils van het vliegtuig gehaald (zie vorige nieuwsbrieven). Het Verenigd Koninkrijk blijft repatriëringen uitvoeren ondanks de vele rapporten van Freedom from Torture en Human Rights Watch. Het **Britse parlement** stelde hierover vragen aan de overheid. Want volgens hen deed de regering te weinig inspanningen om de veiligheidsrisico's bij een uitzetting naar Sri Lanka goed in te schatten. Het parlement vraagt om deze risico's beter te onderzoeken. (ECRE Weekly Bulletin 23 oktober 2012)

De Britse migratiedienst UK Border Agency weerlegt in haar **Country Policy Bulletin Sri Lanka** van oktober 2012 de argumenten die mensenrechtenorganisaties gebruiken in hun rapporten over mishandeling na terugkeer. De Border Agency concludeert dat Sri Lankanen in het algemeen geen risico lopen bij terugkeer en verdedigt hiermee haar uitwijzingsbeleid. Van januari 2011 tot juni 2012 zijn 1416 Sri Lankanen gedwongen en vrijwillig teruggestuurd naar de luchthaven van Colombo. Daar krijgen de terugkeerders vijftig pond om door te reizen naar hun thuis. In het rapport benadrukt de Border Agency dat het Verenigd Koninkrijk geen enkele verantwoordelijkheid draagt voor de terugkeerders nadat ze in hun thuisland zijn aangekomen. Het VK moet dus ook niet monitoren wat er nadien met hen gebeurt.

VluchtelingenWerk Nederland houdt informatie bij over de risico's die Tamils lopen na een gedwongen uitzetting naar Sri Lanka. Zij hebben contact met de advocaat van een Tamil die op 15 augustus 2012 werd teruggestuurd en nadien gevangen werd genomen. Hij is gemarteld en kon pas na enkele weken op borgtocht vrijkomen. Hij kreeg een meldplicht en mag het land niet verlaten.

(VluchtelingenWerk Nederland, Update nr. 38, 26 september 2012)

SYRIË

De nieuwe **operationele richtlijnen** voor de behandeling van asielaanvragen van de Britse migratiedienst UK Border Agency (3 oktober 2012) vermelden op pagina 21-22 de risico's bij terugkeer. Uitgeprocedeerde asielzoekers die worden teruggestuurd, lopen het risico op mishandeling in Syrië. Het is al bewezen dat terugkeerders met een Koerdische etniciteit en opposanten van de regering een groot risico lopen op aanhouding en mishandeling na terugkeer. Iedereen die betrokken was in militaire of veiligheidsdiensten of een politiek profiel heeft, moet speciale aandacht krijgen. Zij lopen risico om door de Syrische overheid verdacht te worden van sympathie voor de oppositie. In het escalerende conflict zijn terugkeerders vaker verdacht van antiregeringsgedachten. Ook wie in het Verenigd Koninkrijk mee demonstreerde of enige kritiek geuit heeft, loopt risico. Zij worden in de gaten gehouden door de Syrische veiligheidsdienst die overal in het buitenland activiteiten van Syriërs opvolgt.

3. FICHES BELGISCHE TERUGKEERPRAKTIJKEN PER LAND

In deze fiches vindt u alle info over de Belgische terugkeerpraktijken per land. We maakten een selectie van de 10 meest voorkomende asiel- en terugkeerlanden van de laatste 6 maanden. Per land vindt u zowel info over vrijwillige als over gedwongen terugkeer. Rond gedwongen terugkeer geven we info over het verloop van de identificatie en de procedures voor repatriëringen. Onder vrijwillige terugkeer verstaan we de programma's voor vrijwillige terugkeer: het REAB-basisprogramma georganiseerd door de Internationale Organisatie voor Migratie, IOM, en de re-integratieondersteuning door IOM en Caritas.

Omdat er weinig openbare info bestaat rond gedwongen terugkeer nemen we hiervoor regelmatig contact op met de cel Identificatie van de Dienst Vreemdelingenzaken. De info die we uit deze contacten verzamelen vindt u ook terug in de fiches met vermelding van de datum van ons laatste contact.

Vluchtelingenwerk wil via deze nieuwsbrief steeds de meeste actuele en correcte info verspreiden. Beschikt u toch over andere informatie laat het ons dan ook weten via terugkeer@vluchtelingenwerk.be of 02 274 00 38

Overzicht landen

Afghanistan, Albanië, Armenië, Brazilië, Bulgarije, DR Congo, Georgië, Guinee, Irak, Iran, Kosovo, Macedonië, Marokko, Mongolië, Nepal, Oekraïne, Pakistan, Roemenië, Russische Federatie, Servië, Somalië, Turkije

WENST U INFO OVER EEN BEPAALDE TERUGKEERPRAKTIJK? CONTACTEER DE HELPDESK TERUGKEER:

02 274 00 38

DAGELIJKS VAN 10U TOT 17U

MAIL: TERUGKEER@VLUCHTELINGENWERK.BE

AFGHANISTAN

GEDWONGEN TERUGKEER

Dienst Vreemdelingenzaken kan Afghanen terugsturen naar Kaboel, ook al zijn ze van een andere regio afkomstig. In 2012 zijn zestien alleenstaande mannen teruggestuurd naar Kaboel. Vorig jaar twaalf. (bron: [verslag Kamer](#), 20/11/2012) Er is geen weet van vrouwen of gezinnen die werden teruggestuurd.

De identificatie gebeurt door de ambassade op basis van een interview. De ambassade zou hier vrij streng zijn omdat het voorkomt dat personen een andere nationaliteit blijken te hebben, zoals de Pakistaanse. Dienst Vreemdelingenzaken kan een Europees laissez passer afleveren nadat de ambassade de persoon als Afghaan geïdentificeerd heeft. De Dienst meldt hier voorzichtig in te zijn en houdt rekening met de beleidslijnen van het Commissariaat-generaal omtrent veiligheid (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 23/03/2012).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun zijn mogelijk.

Cijfers jan-okt 2012: 48 (Bron cijfers vrijwillige terugkeer: Fedasil)

ALBANIË

GEDWONGEN TERUGKEER

Repatriëring kan vlot verlopen op basis van een Europees laissez passer die Dienst Vreemdelingenzaken kan uitschrijven, in het kader van een administratief bilateraal akkoord (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 25/02/2010). Albanië staat in de top 3 van de landen naar waar België gedwongen terugstuurt.

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Met de nieuwe criteria, vanaf 15 mei in werking, kunnen Albanezen geen re-integratiesteun ontvangen. Dit geldt voor alle onderdanen van landen die zijn vrijgesteld van de visumplicht. Zij kunnen wel beroep doen op het basisprogramma voor vrijwillige terugkeer van IOM voor de praktische organisatie van de terugkeerreis. De terugkeerder zal hierbij geen premie ontvangen.

Cijfers jan-okt 2012: 123

ARMENIË

GEDWONGEN TERUGKEER

Op 20/07/2011 keurde de Ministerraad een terugnameakkoord goed wat de terugname en doorgeleiding (doorreis door het land) vergemakkelijkt.

Er wordt gemakkelijk een laissez passer afgeleverd, zeker als de personen over identiteitsdocumenten beschikken. Voor personen die niet over identiteitsdocumenten beschikken en waarvan Dienst Vreemdelingenzaken geen of weinig identiteitsgegevens heeft, laat deze Dienst hen een vragenlijst invullen en stuurt ze naar de ambassade. Dit verloopt vlot en meestal wordt een laissez passer afgeleverd. Armeniërs die geboren zijn in Azerbeidzjan of Nagorno Karabach kunnen in sommige gevallen wel geïdentificeerd worden op basis van de gekende persoonsgegevens maar soms ook niet (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 17/11/2011).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun zijn mogelijk.

Cijfers jan-okt 2012: 193

BRAZILIË

GEDWONGEN TERUGKEER

Repatriëring is in de regel gemakkelijk te organiseren door Dienst Vreemdelingenzaken. In de voorbije jaren waren er steeds veel gedwongen verwijderingen (evenals ondersteunde terugkeer). Veel personen blijken in het bezit te zijn van een geldig paspoort, waardoor de repatriëring snel kan gebeuren.

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

De nieuwe criteria, vanaf 15 mei in werking, bepalen dat Brazilianen geen re-integratiesteun kunnen ontvangen. Dit geldt voor alle onderdanen van landen die zijn vrijgesteld van de visumplicht. Zij kunnen wel beroep doen op het basisprogramma voor vrijwillige terugkeer van IOM voor de praktische organisatie van de terugkeerreis. De terugkeerder zal hierbij geen premie ontvangen. Caritas kan in bepaalde gevallen wel re-integratiesteun bieden.

Cijfers jan-okt 2012: 555

BULGARIJE

GEDWONGEN TERUGKEER

Personen met de Bulgaarse nationaliteit zijn gemakkelijk repatriëerbaar op basis van een Europees laissez passer die de Dienst Vreemdelingenzaken kan verstrekken.

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Bulgaren kunnen enkel beroep doen op een terugkeerreis georganiseerd door IOM. Fedasil zal eerst nagaan of de persoon effectief over onvoldoende middelen beschikt om de reis zelf te bekostigen. De terugkeerder zal geen premie ontvangen. Dit komt omdat onderdanen van landen die na 2004 tot de EU zijn toegetreden, geen toegang krijgen tot het volledige vrijwillige terugkeerprogramma.

Cijfers jan-okt 2012: 25

DR CONGO

GEDWONGEN TERUGKEER

Repatriëring gebeurt naar Kinshasa. De Congolese ambassadeur levert laissez passers af op basis van een protocolakkoord (tussen Dienst Vreemdelingenzaken en de ambassade). Als er identiteitsdocumenten zijn, wordt een laissez passer afgeleverd zonder interview. Indien er geen documenten zijn, vindt een interview plaats op de ambassade waarna een laissez passer kan afgeleverd worden (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 22/03/2012).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun zijn mogelijk.

Cijfers jan-okt 2012: 11

GEORGIE

GEDWONGEN TERUGKEER

De identificatie door de Dienst Vreemdelingenzaken en het bekomen van een laissez passer gebeurt vlot (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 28/11/2011).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun zijn mogelijk.

Cijfers jan-okt 2012: 48

GUINEE

GEDWONGEN TERUGKEER

Voor de identificatie neemt de consul een interview af op de ambassade. Die polst naar onder andere de woonplaats en de familiebanden van de persoon. Wanneer iemand over een kopie van documenten beschikt, verloopt de identificatie iets vlotter, maar ook zonder documenten zijn er geen echte problemen. Alleen kan de beslissing zelf een tijd op zich laten wachten. De laissez passers zelf worden bij akkoord door de ambassade in Brussel afgeleverd (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 21/03/2012).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun zijn mogelijk.

Cijfers jan-okt 2012: 31

IRAK

GEDWONGEN TERUGKEER

Iraakse onderdanen kunnen niet meer gedwongen worden teruggestuurd als ze niet instemmen met hun repatriëring. Vandaag gelden twee voorwaarden om een laissez passer te verkrijgen: ze moeten een origineel nationaliteitsbewijs en een origineel identiteitsbewijs voorleggen, en ze moeten aangeven dat ze vrijwillig vertrekken. De persoon zal dus op het interview op de ambassade, dat dient om de identiteit te controleren, de vraag krijgen of hij instemt met zijn repatriëring. Doet hij dat niet, dan zal de Dienst Vreemdelingenzaken hem weer in vrijheid moeten stellen. Het Iraakse parlement besloot om op die manier gedwongen uitzetting vanuit Europa stop te zetten. Dienst Vreemdelingenzaken kan wel Irakezen die in het bezit zijn van geldige paspoort repatriëren. Lees meer onder [nieuws Irak](#)

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Ondersteuning bij vrijwillige terugkeer of re-integratiesteun is enkel mogelijk voor een terugkeer naar Noord-Irak. Zowel Caritas als IOM hebben programma's voor sociaaleconomische re-integratie in de Koerdische provincies Erbil, Sulaymaniya en Dahuk. Over de specifieke procedure en de nodige documenten voor de organisatie van een vrijwillige terugkeer bericht Fedasil op zijn [website](#) onder het rubriek Nieuws (1/08/2011).

Cijfers jan-okt 2012: 333

IRAN

GEDWONGEN TERUGKEER

De ambassade levert enkel reisdocumenten af voor personen die meewerken aan hun terugkeer. Personen zonder documenten die worden aangehouden, worden terug in vrijheid gesteld als er geen documenten kunnen afgeleverd worden (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 27/09/2011).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun zijn mogelijk.

Cijfers jan-okt 2012: 29

KOSOVO

GEDWONGEN TERUGKEER

De identificatie en het afleveren van een laissez passer voor personen die naar Kosovo worden gerepatriëerd, gebeurt nog altijd via de autoriteiten in Kosovo en niet via de ambassade in België. Als iemand niet over identiteitsdocumenten beschikt, worden zoveel mogelijk gegevens verzameld en doorgegeven aan de Kosovaarse autoriteiten. Zij doen de identificatie en beslissen of een laissez passer afgeleverd wordt (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 29/02/2012).

Op 12 mei 2011 is er een overeenkomst ondertekend tussen de Benelux en Kosovo die de terugname vergemakkelijkt.

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun zijn mogelijk.

Cijfers jan-okt 2012: 288

MACEDONIË

GEDWONGEN TERUGKEER

Voor de identificatie door de Dienst Vreemdelingenzaken en het bekomen van een laissez passer, zijn er geen problemen voor Macedoniërs (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 28/11/2011).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Met de nieuwe criteria, vanaf 15 mei in werking, kunnen Macedoniërs geen re-integratiesteun ontvangen. Dit geldt voor alle onderdanen van landen die zijn vrijgesteld van de visumplicht. Zij kunnen wel beroep doen op het basisprogramma voor vrijwillige terugkeer van IOM voor de praktische organisatie van de terugkeerreis. De terugkeerder zal hierbij geen premie ontvangen.

Cijfers jan-okt 2012: 80

MAROKKO

GEDWONGEN TERUGKEER

In België zijn er drie Marokkaanse consulaten. Met Brussel loopt de medewerking minder vlot. Zowel in Brussel als in Luik identificeert men niet op basis van een interview maar aan de hand van kopies van documenten. Zijn die er niet of geven ze geen uitsluitel dan nemen ze vingerafdrukken die voor verificatie langs Rabat gaan. In het consulaat van Antwerpen neemt de sociale dienst wel interviews af. Zijn er geen documenten en het interview geeft geen uitsluitel dan nemen ze ook vingerafdrukken (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 29 en 30/03/2012). Marokko staat in de top 3 van de landen naar waar België gedwongen terugstuurt.

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun zijn mogelijk. Caritas kan via een Europees samenwerkingsproject extra ondersteuning bieden bij re-integratie in Marokko.

Cijfers jan-okt 2012: 54

MONGOLIË

GEDWONGEN TERUGKEER

Voor identificatie worden alle documenten (originelen en kopieën) doorgestuurd naar de ambassade in Brussel. Er wordt geen interview afgenomen op die ambassade. Voor het onderzoek worden de persoonsgegevens doorgestuurd naar Mongolië. Het afleveren van een laissez passer door de ambassade verloopt minder vlot (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 22/03/2012).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun zijn mogelijk.

Cijfers jan-okt 2012: 172

NEPAL

GEDWONGEN TERUGKEER

De identificatie gebeurt ofwel via de Nepalese ambassade ofwel door de Nepalese immigratiedienst van Katmandu. In het laatste geval worden bestaande identiteitsdocumenten opgestuurd. In het eerste geval, als niet duidelijk is of de persoon de Nepalese identiteit heeft, zal een interview uitsluitel moeten geven. Als de Nepalese autoriteiten de Nepalese afkomst bevestigen, dan kan Dienst Vreemdelingenzaken een Europees laissez passer uitschrijven. Dit kan zonder tussenkomst van de Nepalese ambassade op basis van een administratief akkoord met de immigratiedienst van Nepal (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 21/11/2012).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun zijn mogelijk.

Cijfers jan-okt 2012: 60

OEKRAÏNE

GEDWONGEN TERUGKEER

De identificatie en terugname verlopen relatief vlot dankzij het Europees terugnameakkoord. Documenten en gegevens worden doorgestuurd naar de ambassade in Brussel die het onderzoek voert. Laissez passers kunnen in één week afgeleverd worden (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 22/03/2012).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer en terugkeer met re-integratiesteun zijn mogelijk.

Cijfers jan-okt 2012: 341

PAKISTAN

GEDWONGEN TERUGKEER

Sinds het bestaan van het terugnameakkoord tussen de EU en Pakistan van 7 oktober 2010, is er een vrij goede samenwerking met de ambassade en worden laissez passers een stuk vlotter afgeleverd dan voorheen. Op basis van een gesprek op de ambassade en bestaande documenten, vindt de identificatie plaats. Wanneer het toepassingsprotocol ondertekend zal zijn, zal de terugname waarschijnlijk nog vlotter gebeuren (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 17/11/2011).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Ondersteuning bij vrijwillige terugkeer is mogelijk zowel als re-integratiebijstand door IOM.

Als iemand terugkeert zonder paspoort wordt hij onmiddellijk aangehouden op de luchthaven voor een interview door de lokale autoriteiten. Indien de persoon cash geld bij zich heeft, zal hij onder druk gezet worden om het af te geven. Let er ook op dat op de tweede bladzijde van het paspoort de religie vermeld staat.

Re-integratieondersteuning kan voorzien worden vanuit het hoofdkantoor van IOM in Islamabad, alsook vanuit de regionale kantoren van IOM in Lahore en Karachi. Voorbeelden van succesvolle re-integratieprojecten zijn de business ondersteuning voor een zuivelboerderij, kledijzaak, kruidenierszaak of een zaak voor elektrische toestellen. (Bron: IOM, 20/10/2011 en 7/12/2011)

Cijfers jan-okt 2012: 55

ROEMENIË

GEDWONGEN TERUGKEER

Repatriëring is in de regel gemakkelijk te organiseren door de Dienst Vreemdelingenzaken met een Europees laissez passer (in bilateraal akkoord). Roemenië staat in de top 3 van de landen naar waar België gedwongen terugstuurt.

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Roemenen kunnen enkel beroep doen op een terugkeerreis georganiseerd door IOM. Fedasil zal eerst nagaan of de persoon over effectief onvoldoende middelen beschikt om de reis zelf te bekostigen. De terugkeerder zal geen premie ontvangen. Dit komt omdat onderdanen van landen die na 2004 tot de EU zijn toegetreden, geen toegang krijgen tot het volledige vrijwillige terugkeerprogramma.

Cijfers jan-okt 2012: 30

RUSSISCHE FEDERATIE

GEDWONGEN TERUGKEER

De overname is geregeld via een protocol tussen België en de Russische Federatie. Alle aanvragen voor identificatie worden via de Belgische ambassade in Moskou naar de Russische autoriteiten overgedragen die op hun beurt een lokaal onderzoek uitvoeren. Als de persoon over documenten beschikt, verloopt de identificatie makkelijk, anders verloopt het trager (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 21/03/2012).

Naar Tsjetsjenië zelf vindt geen rechtstreekse gedwongen terugkeer plaats. Dienst Vreemdelingenzaken maakt geen onderscheid tussen Tsjetsjenen en andere onderdanen van de Russische Federatie. Repatriëringen gebeuren altijd naar Moskou (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 12/09/2011). De meeste Tsjetsjenen werden niet naar de Russische Federatie zelf, maar naar andere EU-landen, voornamelijk Polen, gebracht in het kader van de Dublinverordening.

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer met re-integratiebijstand zijn mogelijk. Zowel IOM als Caritas hebben partners in de Russische Federatie. Enkel via IOM-Moskou kan terugkeer georganiseerd worden naar Tsjetsjenië.

Cijfers jan-okt 2012: 457

SERVIË

GEDWONGEN TERUGKEER

Sinds het in voege treden van het Europese terugnameakkoord (van kracht sinds september 2007) verloopt de identificatie van Servische onderdanen vlotter. Als een persoon geen documenten heeft, wordt een lokaal buurtonderzoek georganiseerd door de Servische politie op basis van onder andere een foto van de persoon. Ook in dit geval duurt de identificatie maar een drietal weken meer. Vooral bij Roma en minderjarigen verloopt dit soort onderzoek minder goed (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 25/10/2011).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Met de nieuwe criteria, vanaf 15 mei in werking, kunnen Serviërs geen re-integratiesteun ontvangen. Dit geldt voor alle onderdanen van landen die zijn vrijgesteld van de visumplicht. Zij kunnen wel beroep doen op het basisprogramma voor vrijwillige terugkeer van IOM voor de praktische organisatie van de terugkeerreis. De terugkeerder zal hierbij geen premie ontvangen.

Cijfers jan-okt 2012: 159

SOMALIË

GEDWONGEN TERUGKEER

Gegevens nieuwe ambassade: Franklin Rooseveltlaan 66, 1050 Brussel, +32 2 646 64 88, somalrep@gmail.com

De documenten afgeleverd door deze ambassade zouden niet erkend worden door de Belgische overheid aangezien zij de interim-overheid van Somalië niet officieel erkend hebben. Maar een laissez passer afgeleverd door deze dienst zou wel erkend worden door de Somalische autoriteiten. De ambassade maakt het wel mogelijk om mensen te identificeren op basis van een interview en er kunnen laissez passers worden afgeleverd.

Dienst Vreemdelingenzaken stuurt niemand gedwongen terug naar Somalië omwille van de veiligheidssituatie. Maar indien iemand vrijwillig wil terugkeren, kan zij wel bemiddelen met de ambassade voor de laissez passer en de vrijwillige terugkeer regelen. Concreet gaat het over een terugkeerreis naar Nairobi waar de persoon geld krijgt om zelf verder te reizen. (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 12/06 en 29/08/2012).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Vrijwillige terugkeer naar Zuid- of Centraal-Somalië kan niet georganiseerd worden door IOM, zelfs niet met een reisdocument. Deze situatie blijft tot op heden gehandhaafd. Terugkeer naar Somaliland is eventueel wel mogelijk met IOM (bron: mail IOM 1/06/2012).

Cijfers jan-okt 2012: 0

TURKIJE

GEDWONGEN TERUGKEER

Aangehouden personen zijn gemakkelijk te repatriëren, zelfs met vervallen identiteitskaart of paspoort. Regelmatig vinden er beveiligde vluchten plaats naar Turkije (bron: Dienst Vreemdelingenzaken, CID, 8/02/2012).

VRIJWILLIGE – ONDERSTEUNDE TERUGKEER

Ondersteuning bij vrijwillige terugkeer is mogelijk. Re-integratieondersteuning is mogelijk via IOM. Voor het verkrijgen van een laissez passer moet de terugkeerder een identiteitskaart of een rijbewijs, twee originele pasfoto's en de aanvraag tot vrijwillige terugkeer met IOM voorleggen.

Cijfers jan-okt 2012: 18

4. OVERZICHT TERUGNAME- EN OVERNAME AKKOORDEN

<u>LAND</u>	<u>AKKOORD OP EU NIVEAU</u>	<u>AKKOORD OP BENELUX NIVEAU</u>	<u>AKKOORD OP BELGISCH NIVEAU</u>
Afghanistan			in onderhandeling
Albanië	in werking sinds 1/05/2006		protocol in werking
Algerije	onderhandeling terugname-akkoord	in onderhandeling	onderhandelingen heropge-start
Armenië		ondertekend op 3 juni 2009 - terugnameovereenkomst goedgekeurd door Ministerraad 20 juli 2011	
Azerbeidzjan		in onderhandeling - geen resultaat in 2010	
Bangladesh		in onderhandeling	
Bosnië-Herzegovina	in werking sinds 1/01/2008, onderhandeling protocol	in werking	ontwerp van toepassingsprotocol van het Europees akkoord werd voorbereid in 2009
Bulgarije		in werking	
Burundi		Memorandum of Understanding getekend op 4 mei 2009	
Cape Verde		onderhandelingen zijn gaande	
China	met Hong Kong in werking sinds 1/03/2004	gepland	
Cyprus		in onderhandeling	
Duitsland		in werking	
DR Congo			samenwerkingsakkoord voor identificatie, terugname en re-integratie, en strijd tegen illegale migratie vanuit DRC
Ecuador			in werking
Estland		in werking	
Filippijnen		in onderhandeling	
Frankrijk		in onderhandeling	
Georgië	akkoord in werking sinds 1 maart 2011		in onderhandeling
Guinee			overeenkomst
Hongarije		in werking	
Hongkong	in werking		
India			in onderhandeling
Iran			in onderhandeling
Kosovo		in werking	ondertekend op 20 oktober 2009
Kroatië		in werking	
Letland		in werking	
Litouwen		in werking	
Macao	in werking sinds 1/06/2004		
Macedonië	in werking sinds 1/01/2008	in werking	

<u>LAND</u>	<u>AKKOORD OP EU NIVEAU</u>	<u>AKKOORD OP BENELUX NIVEAU</u>	<u>AKKOORD OP BELGISCH NIVEAU</u>
Mali		in onderhandeling - geen resultaat in 2009	
Marokko	formele onderhandelingen verdergezet maar nog niet afgesloten		onderhandelingen heropgestart
Moldavië	in werking sinds 1/01/2008		
Mongolië		in onderhandeling	
Montenegro	in werking sinds 1/01/2008		
Nepal			mondelinge overeenkomst
Niger			mondelinge overeenkomst
Nigeria		in onderhandeling - in 2009 geen resultaat	
Oekraïne	in werking sinds 1/01/2008, onderhandeling protocol	ontwerp van het toepassingsprotocol van het Europees akkoord werd in 2009 voorbereid	
Oostenrijk		in werking	
Pakistan	in werking sinds 7/10/2010, protocol nog niet ondertekend		
Roemenië		in werking	
Russische Federatie	in werking sinds 1/06/2007	toepassingsprotocol van het Europees akkoord ondertekend	protocol in werking
Servië	in werking sinds 1/01/2008		
Slovenië		in werking	
Slowakije		in werking	
Sri Lanka	in werking sinds 1/05/2005		
Togo			mondelinge overeenkomst
Tsjechië		in onderhandeling - geen resultaat in 2009	
Turkije	Akkoord bereikt en ondertekend door de Europese Commissie		
Vietnam			Memorandum of Understanding sinds januari 2009
Zwitserland		in werking	

Disclaimer

Vluchtelingenwerk Vlaanderen tracht in deze nieuwsbrief objectieve, transparante en actuele informatie te bundelen, maar kan geen garanties bieden betreffende de juistheid of volledigheid ervan. Vluchtelingenwerk Vlaanderen is niet verantwoordelijk voor de juistheid, volledigheid of geschiktheid van de informatie die via de nieuwsbrief wordt verkregen, voor welk gebruik dan ook. De nieuwsbrief heeft louter als doel te informeren en door te verwijzen; er kunnen geen rechten worden ontleend aan deze nieuwsbrief. De weergegeven informatie en eventuele opinies weerspiegelen niet de standpunten van Vluchtelingenwerk Vlaanderen. In de nieuwsbrief bevinden zich verwijzingen naar websites en publicaties van andere organisaties. De standpunten daarin weerspiegeld zijn niet de standpunten van Vluchtelingenwerk Vlaanderen, en evenmin is Vluchtelingenwerk Vlaanderen aansprakelijk voor de inhoud van deze websites of publicaties.